

ਬਾਰੂਵੀਂ
ਰਾਜਨੀਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰ
ਸਮੈਸਟਰ-I
ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ (ਬਣਤਰ)

ਸਮਾਂ-2 ½ ਘੰਟੇ

ਲਿਖਤੀ ਪੇਪਰ : 55 ਅੰਕ
ਆਂਤਰਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ : 25 ਅੰਕ

1. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ।
2. ਭਾਗ-ਉ, ਬਹੁਤ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Objective Type) ਹੋਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 10 ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। 11x1=11
3. ਭਾਗ-ਅ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 7 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ 5 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 4-5 ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। 6x4=24
4. ਭਾਗ-ਬ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟੇ ਦੇ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 3-4 ਪੰਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। 2x10=20
5. ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਸਮੈਸਟਰ ਦੇ ਪੂਰੇ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਲੇਬਸ ਦੇ ਹਰ ਭਾਗ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸ਼੍ਰੇਣੀ-10+2
ਰਾਜਨੀਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰ (Political Science)
ਸਮੈਸਟਰ -I

ਲਿਖਤੀ ਪੇਪਰ : 85 ਅੰਕ
ਆਂਤਰਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ : 35 ਅੰਕ

Part-A

ਭਾਗ-ਉ

- Unit-I ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ-ਰਾਜ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
1. ਅਰਥ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕੰਮ
  2. ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਰਾਜਨੀਤੀ
  3. ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਭਿਆਚਾਰ
  4. ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਮਾਜੀਕਰਣ

Unit-III ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ

Unit-IV ਚੋਣ ਮੰਡਲ

Part-B

ਭਾਗ-ਅ

Unit-XI ਚੋਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

Unit-XII ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕੀਕਰਣ

Unit-XIV ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ

1. ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧ
2. ਸਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਰੂਸ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ
3. ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਸਮਸਿਆਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ

**ਬਾਰੂਵੀਂ
ਰਾਜਨੀਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰ
ਸਮੈਸਟਰ-II**

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ (ਬਣਤਰ)

ਸਮਾਂ- 3 ਘੰਟੇ

**ਲਿਖਤੀ ਪੇਪਰ : 85 ਅੰਕ
ਆਂਤਰਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ : 35 ਅੰਕ**

1. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ।
2. ਭਾਗ-ਉ, ਬਹੁਤ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Objective Type) ਹੋਣਗੇ। ਇਹਨਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 15 ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। 15x1=15
3. ਭਾਗ-ਅ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ। ਇਹਨਾ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ 8 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 4-5 ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। 10x 4=40
4. ਭਾਗ-ਬ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਦੇ 3 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 3-4 ਪੰਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। 3x10=30
5. ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਸਮੈਸਟਰ ਦੇ ਪੂਰੇ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਲੇਬਸ ਦੇ ਹਰ ਭਾਗ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸ਼੍ਰੇਣੀ-10+2

ਰਾਜਨੀਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰ (Political Science)

ਸਮੈਸਟਰ- II

ਭਾਗ-ਉ

Unit-II	ਕੁੱਝ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਮਕਾਲੀ ਸਿਧਾਂਤ
	1. ਉਦਾਰਵਾਦ
	2. ਮਾਰਕਸਵਾਦ
	3. ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਚਾਰ
Unit-V	1. ਲੋਕ ਮਤ
Unit-VI	1. ਦਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
Unit-VII	1. ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਦਬਾਬ ਸਮੂਹ

ਭਾਗ-ਅ

Unit-VIII ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ

1. ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ- ਸੰਸਦੀ ਨਮੂਨਾ
2. ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜਕ ਤੇ ਆਰਥਕ ਤੱਤ
3. ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀਆਂ ਸੱਮਸਿਆਵਾਂ ਤੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ

Unit-IX ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ

1. ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਤੰਤਰ- ਪੇਂਡੂ
2. ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਤੰਤਰ-ਸ਼ਹਿਰੀ

Unit-X ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

1. ਭਾਰਤੀ ਦਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਸਰੂਪ
2. ਮੁੱਖ ਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਦਲ

Unit-XIII ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ

1. ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ
2. ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ
3. ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਸਾਰਕ